

Pasiūlymai eismo įvykio vietos sutvarkymui

I etapas – esamos padėties nustatymas

2017 m. gruodžio mėn.

Turinys

Įvadas.....	3
1. Literatūros apžvalga	4
1.1. Policijos pareigūnų veikla.....	4
1.2. Priešgaisrinės gelbėtojų tarnybos pareigūnų veikla.....	5
1.3. Medikų veikla	6
1.4. Kelių priežiūros įmonių veikla.....	7
2. Specialiųjų tarnybų atstovų apklausos ir jų rezultatai.....	8
2.1. Policijos atstovų apklausa	8
2.2. Policijos atstovų apklausos rezultatai	9
2.3. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovų apklausa.....	11
2.4. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovų apklausos rezultatai	12
2.5. Kelių priežiūrą atliekančių įmonių apklausa.....	14
2.6. Kelių priežiūrą atliekančių įmonių apklausos rezultatai.....	14
3. Realus įvykio stebėjimas	15
Išvados.....	16
Literatūros sąrašas	17

Įvadas

Šio darbo tyrimo objektas yra eismo įvykio vieta, tai yra, bet kuri vieta, kurioje įvyko įskaitinis ar techninis eismo įvykis. Greitai ir sklandžiai vykstantis eismo įvykio pasekmių likvidavimo procesas turi užtikrinti saugų eismą įvykio vietoje. Būtent todėl operatyviai turi reaguoti ir savo funkcijas atlikti visos pasekmių likvidavime dalyvaujančios tarnybos: policija, priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, greitosios medicinos pagalbos stotys, kelių priežiūrą vykdančios įmonės.

Šiame darbe nagrinėjama šiuo metu esanti situacija, gilinamasi kaip realiomis sąlygomis vyksta nukentėjusių gelbėjimo ir įvykio vietos sutvarkymo darbai. Pirmame tyrimo etape buvo atlikta susijusių specialiųjų tarnybų ir kelių priežiūrą atliekančių įmonių veiklą reglamentuojančių teisės aktų, kurie yra patvirtinti ir galiojantys Lietuvos Respublikoje, apžvalga. Literatūros apžvalgoje buvo siekta išsiaiškinti, kokios konkrečios ir aiškios visų tarnybų, dalyvaujančių eismo įvykių pasekmių likvidavimo procese, veiklos yra reglamentuotos, kokios tarnybų atsakomybės numatytos.

Antrame tyrimo etape buvo apklausti specialiųjų tarnybų, kelių priežiūros įmonių atstovai. Apklausoje dalyvavo 10-ies Lietuvos apskričių Vyriausiųjų Policijos Komisariatų, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos bei Valstybės įmonės „Kelių priežiūra“ regioninių padalinių atstovai. Taip pat antrajame etape buvo vykdomas ir procesų eismo įvykio metu stebėjimas kartu su priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnais.

Tyrimas atliekamas įvertinant visų tarnybų darbą kiekvieno regiono keliuose, todėl stebėjimai ir apklausos vykdytos visose apskrityse, darbo pabaigoje suformuojant apibendrintą ataskaitą.

1. Literatūros apžvalga

Atliekant šį tyrimą buvo analizuojami Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai, reglamentuojantys specialiųjų tarnybų, tai yra policijos, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicininės pagalbos, veiklą, taip pat teisės aktai, apibrėžiantys kelių priežiūros vykdymą, civilinės saugos sistemos organizavimą.

1.1. Policijos pareigūnų veikla

Policijos pareigūnų veiklą Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymas Nr. 5-V-673 „Policijos patrulių veiklos instrukcija“. Šis įsakymas reglamentuoja pagrindines viešosios policijos patrulių darbo organizavimo ir kontrolės nuostatas. Be viešosios tvarkos palaikymo ir kitų policijos patrulių pareigybių, šios instrukcijos numato ir pareigūnų veiksmus reaguojant į eismo įvykius ir eismo įvykių vietoje.

Instrukcijose numatoma, kad visus pranešimus, taip pat ir apie eismo įvykius, priima, valdo ir perduoda patruliams operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas. Savo ruožtu, patruliai turi perduoti operatyvaus valdymo padalinio pareigūnui apie visus jų atliekamus veiksmus vykstant į eismo įvykį ir eismo įvykio vietoje (18 punktas). Iš gautos informacijos, operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas sprendžia, kokia pagalba reikalinga į eismo įvykio vietą atvykusiems pareigūnams, taip pat bendrauja su Bendrojo pagalbos centro darbuotojais, jei yra reikalingos kitų specialiųjų tarnybų pajėgos (44 punktas). Jei patruliai vykdydami patruliavimą patys pastebi eismo įvyki, jie privalo į jį reaguoti, nepriklausomai nuo to ar eismo įvykyje yra nukentėjusių asmenų. Tokiu atveju, patrulis turi pranešti operatyvaus valdymo padalinio pareigūnui apie pastebėtą eismo įvykį, taip pat informuoti apie eismo įvykio mastą ir reikalingą pagalbą (42 punktas). Jei eismo įvykyje yra nukentėjusių asmenų, policijos patrulis privalo pagal kompetenciją suteikti neatidėliotiną pagalbą nukentėjusiems asmenims ir informuoti operatyvaus valdymo padalinio pareigūną, ar reikalinga greitoji medicininė pagalba.

Iki atvykstant tiesiogiai už įvykio tyrimą atsakingam pareigūnui, įvykio vietoje policijos patruliams vadovauja pirmo atvykusio policijos patrulio vyresnysis. Atvykus tyrėjui ir perėmus vadovavimą, jis tampa tiesiogiai atsakingu už visų eismo įvykio vietoje dirbančių policijos pareigūnų veiklą. Susidarius krizinei ar ekstremaliai situacijai, vadovavimą policijos pareigūnams perima atvykęs aukščiausias pagal rangą policijos pareigūnas.

Eismo įvykio vietoje dirbantys policijos pareigūnai privalo aptverti eismo įvykio teritoriją, užtikrinti jos saugumą, reguliuoti eismą ir, esant būtinumui ir galimybei, organizuoti eismo įvykio vietos apylanką. Operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas, savo ruožtu, organizuoja kitų specialiųjų tarnybų atvykimą į įvykio vietą, perduoda eismo įvykio informaciją ir detales. Patruliai, kurie jau įvykdė eismo įvykio vietos apsaugojimą, privalo sudaryti eismo įvykio schemą, surinkti eismo įvykio dalyvių duomenis, apžiūrėti ir aprašyti eismo įvykyje dalyvavusių transporto priemonių apgadinimus, nustatyti eismo įvykio aplinkybes, nustatyti eismo įvykio koordinates. Jeigu priimamas administracinis sprendimas uždrausti per eismo ar kitokį įvykį sugadintai motorinei transporto priemonei ar priekabai dalyvauti viešajame eisme, policijos pareigūnai privalo užtikrinti transporto priemonės patraukimą už kelio ribų, o esant būtinybei organizuoti jos nuvežimą ir saugojimą (63 punktas).

Jei eismo įvykyje yra nukentėjusių asmenų ir jie į gydymo įstaigą yra vežami specialiu medicinos pagalbos automobiliu, policijos pareigūnai, iki atvykstant tyrėjui, turi nustatyti

nukentėjusių asmenų tapatybę, taip pat gydymo įstaigą, į kurią yra vežami asmenys. Ta pati informacija turi būti surinkta, kai nėra galimybės iškviešti specialiųjų medicinos pagalbos transportą, o nukentėję asmenys į gydymo įstaigą yra vežami pakeleivingu automobiliu. Taip pat pirmieji atvykę patruliai turi užtikrinti, kad nebūtų patrauktos transporto priemonės, nebūtų naikinami ar klastojami pėdsakai. Jei eismo įvykio metu atitrūkusios nuo automobilio detalės ar krovinyš išsibarstė po važiuojamąją kelio dalį ir dėl to kitų transporto priemonių eismas tapo nebeįmanomas, jas pašalinti, prieš tai užfiksavus (nufotografavus, nufilmavus ar pažymėjus dažais, kreida) vietas, kur jos buvo (64 punktas).

1.2. Priešgaisrinės gelbėtojų tarnybos pareigūnų veikla

Ugniagesių gelbėtojų veiklą Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Lietuvos priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-280 „Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamų gaisrų gesinimo ir kitų gelbėjimo darbų organizavimo nuostatai“. Šis įsakymas reglamentuoja priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pasirengimo, sutelkimo, atliekamų gelbėjimo darbų organizavimo tvarką, priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiksmus įvykio, ekstremaliojo įvykio vietoje, reagavimą į pagalbos prašymus, pranešimus apie įvykius ir sąveikas su kitomis civilinės saugos sistemos pajėgomis, valstybės ar savivaldybės institucijų, įstaigų ir ūkio subjektų atstovais principus. Pagrindinis nuostatų tikslas – nustatyti gelbėjimo darbų organizavimo tvarką, kuri užtikrintų tinkamą pagalbą ir maksimalią žmogaus gyvybės, sveikatos, turto apsaugą įvykių metu.

Kiekvienos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba rengia gelbėjimo planus, skirtus įvairioms situacijoms suvaldyti. Už pasirengimo gelbėjimo darbams, jų atlikimo, vadovavimo šioms darbams, sąveikos su kitomis pajėgomis, visuomeninėmis organizacijomis, savanorių organizacijomis ir gyventojais organizavimą pagal kompetenciją yra atsakingas apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas, o valstybės lygiu – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius (9 punktas). Gelbėjimo darbai gali būti planuojami ir atliekami kartu su kitomis pajėgomis. (13 punktas)

Ugniagesiai gelbėtojai atlieka daug ir įvairių skirtingo masto gelbėjimo darbų, tarp kurių ir gaisrų gesinimas, pagalba gyventojams gamtinio, techninio įvykio metu, pavojingų cheminių, radioaktyvių medžiagų lokalizavimas, nukentėjusiųjų eismo įvykio metu būklės stabilizavimas, jų išlaisvinimas, pirmosios pagalbos suteikimas (11 punktas).

Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos gelbėjimo darbams atlikti reaguoja trimis lygiais:

- pirmas lygis – kai priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos pagal joms priskirtus vykdyti gelbėjimo darbus reaguoja nedelsdamos pagal iš anksto parengtus planus;
- antras lygis – kai priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, atsižvelgdamos į kitų pajėgų prašymus ir turimą techninį aprūpinimą, suderinusios suteiktinos pagalbos pobūdį, tinkamai parengusios reikiamas transporto priemones ir įrangą, reaguoja kaip įmanoma greičiau arba prašyme nurodytais terminais;
- trečias lygis – kai priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų sutelkimą koordinuoja atitinkamo lygmens ekstremaliųjų situacijų operacijų centras. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos reaguoja atitinkamo lygmens ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nurodytais terminais (17 punktas).

Priešgaisrines gelbėjimo pajėgas sutelkia ir iki jų atvykimo į įvykio vietą valdo Bendrasis pagalbos centras (toliau – BPC) (19 punktas). Gavus pranešimą, kad reikalingos priešgaisrinio gelbėjimo pajėgos, BPC aliarmuoja arčiausiai įvykio vietos esančias pajėgas ir nurodo reagavimo lygį. Į įvykio vietą priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos siunčiamos vadovaujantis planu arba, jei plane nenumatytas reikalingų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų išsiuntimas, – atsižvelgiant į arčiausiai įvykio vietos esančias tinkamas ir pasirengusias išvykti priešgaisrines gelbėjimo pajėgas, pareigūnų skaičių, techninį aprūpinimą, realų atvykimo į įvykio vietą laiką (28 punktas).

Atvykus į įvykio vietą, ugniagesiams gelbėtojams vadovaujantis pareigūnas, tai yra pirmąją transporto priemone į įvykio vietą atvykęs aukščiausias pareigas einantis budinčios pamainos pareigūnas, praneša BPC apie atvykimą, įvertinęs situaciją, patvirtina arba atšaukia priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų ir kitų pajėgų poreikį. Toliau atliekama įvykio žvalgyba, kurios metu įvertinami išoriniai įvykio požymiai, galimi pavojai, nukentėję asmenys ir visą tai pranešama BPC. Taip pat BPC yra pranešama apie priimamus sprendimus ir numatomus gelbėjimo darbus, kitą reikalingą pagalbą (44 punktas). Gelbėjimo darbams vadovauja Gelbėjimo darbų vadovas. Gelbėjimo darbų vadovo funkcijas atlieka iš atvykusių į įvykio vietą aukščiausias pareigas einantis pareigūnas, turintis operacinio vadovavimo teisę, jeigu įvykio vietoje gelbėjimo darbų vadovo funkcijų nevykdo kitų civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas. Gelbėjimo darbų vadovas užtikrina atitinkamo operacinio vadovavimo lygmens priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų ir kitų pajėgų valdymą, koordinavimą (66 punktas). Gelbėjimo darbų vadovo nuožiūra ir sprendimu prireikus sudaromas gelbėjimo darbų koordinavimo štabas. Štabas – laikinoji vadovavimo priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms ir kitoms pajėgoms struktūra, vykdanči gelbėjimo darbų vadovo nurodymus įvykio vietoje.

Eismo įvykio vietoje ugniagesiai gelbėtojai pagal prioritetą atlieka žmogaus gyvybės, sveikatos išsaugojimo ir gelbėjimo darbus, pavojingų teršalų lokalizavimo ir tekėjimo sustabdymo darbus, pavojų aplinkai keliančių objektų neutralizavimo darbus.

1.3. Medikų veikla

Greitosios medicinos pagalbos veiklą Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-208 „Būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarka bei mastas“. Kartu su šiame įsakyme aprašytais teisės aktais, medikai taip pat naudoja Jungtinėje Karalystėje sukurta ir pasaulyje pripažinta Medicinos pagalbos organizavimo didelio masto nelaimingų atsitikimų metu (angl. Major Incident Medical Management and Support – MIMMS) metodika. Ši bendroji metodika skirta sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmenų sveikatos priežiūros įstaigų veiklai, esant ekstremaliajai situacijai, planuoti ir organizuoti. Didelio masto nelaimingi atsitikimai pagal šią metodiką pirmiausiai skirstomi į natūralius, gamtinius ir dirbtinius, žmogaus sukeltus. Eismo įvykiai priskiriami prie dirbtinių, žmogaus sukeltų nelaimingų atsitikimų.

Metodikoje aprašomi bendrieji pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms, įvykiams, veiklai jų metu ir atkūrimo laikotarpiu principai. Esminis veiksnys, lemiantis sėkmingus pagalbos veiksmus bei išgelbėtų žmonių skaičių ekstremaliosios situacijos atveju, yra veiksmingas planas, kadangi sudaryti planus kiekvienai teoriškai galimai ekstremaliai situacijai Lietuvoje bei skirtingo pajėgumo gydymo įstaigai yra ne tik sunku, tačiau nepraktiška bei neefektyvu. Pasaulinė patirtis liudija, jog tokio pobūdžio veiksmų planas yra sudaromas vadovaujantis principu, kad planas turi tikti visiems galimiems pavojams.

Vadovaujantis tinkamumo visiems pavojams principu, turi būti sudaromas kuo paprastesnis ir įprastai darbo praktikai artimiausias veiksmų planas. Kuriant įstaigos veiksmų planą siūloma vadovautis MIMMS tarptautinio pasirengimo ir pagalbos teikimo metodika, nes ši sistema reglamentuoja, kaip asmens sveikatos priežiūros įstaigos turi veikti ekstremalių situacijų atvejais. Vienodo standarto laikymasis ne tik padėtų sukurti aiškius algoritmus, veiksmų protokolus, reglamentų procedūras, bet ir užtikrintų unifikuotą sistemą visoje šalyje bei apibrėžtų planavimo mechanizmus. Tokia vieninga sistema lemtų veiksmingą pagalbą prieš pacientui patenkant į ligoninę bei skirtingo lygio gydymo įstaigose.

1.4. Kelių priežiūros įmonių veikla

Kelių priežiūrą atliekančių įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Kelių priežiūros tvarkos aprašas“. Šiame dokumente yra numatytas kelių priežiūros organizavimas, priežiūros vykdymas valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės keliuose (gatvėse). Pagal šį dokumentą, Alytaus, Druskininkų, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Palangos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus miestuose, visų gatvių taisymo ir priežiūros darbus ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimo funkcijas atlieka ir kelių (gatvių) vertę apskaito savivaldybės. Kituose miestuose, gyvenamosiose ir kaimo vietovėse gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, važiuojamosios dalies priežiūrą atlieka Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės. Visų kitų kelio elementų priežiūrą atlieka ir jų vertę apskaito savivaldybės (3 punktas).

Pagal šį reglamentą, kelią prižiūrintis fizinis ar juridinis asmuo turi užtikrinti, kad kelias būtų techniškai tvarkingas, šalinti kliūtis, kurios kelia grėsmę eismo saugumui (4 punktas). Valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius prižiūrintys juridiniai ar fiziniai asmenys privalo užtikrinti techniškai tvarkingą kelio būklę, naudoti slidumą mažinančias priemones, kai keliai apledėję, ant jų išpilti tepalai, kai važiuojamoji dalis kitaip užteršta ar slidi. Taip pat iš eismo dalyvių ar kitų asmenų gavę informaciją apie kelyje atsiradusias kliūtis, turi neatidėliodami organizuoti darbus šioms kliūtims pašalinti, o jei to neįmanoma padaryti, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo reguliavimo priemonės, kol ši kliūtis bus pašalinta (5 punktas). Susidarius situacijai, kuomet policija ar kelio savininkas apriboja ar nutraukia eismą, kelią prižiūrintys fiziniai ar juridiniai asmenys privalo organizuoti kelio ženklų, apylankų įrengimą, apie eismo ribojimą keliuose skelbti per visuomenės informavimo priemones (7 punktas).

2. Specialiųjų tarnybų atstovų apklausos ir jų rezultatai

Atliekant šį tyrimą buvo bendrauta su 10-ies Lietuvos apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų ir priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovais, taip pat Valstybinės įmonės „Kelių priežiūra“ regionų padalinių atstovais. Policijos ir ugniagesių gelbėtojų atstovams buvo pateikiami sudaryti klausimai, kuriuos atstovai atsakydavo pokalbio metu. Klausimai sudaryti iš trijų pagrindinių grupių:

- procesai gavus iškvietimą;
- procesai atvykus į eismo įvykio vietą;
- procesai sutvarkant eismo įvykio vietą.

2.1. Policijos atstovų apklausa

Policijos atstovams pateikti klausimai:

Procesai tik gavus iškvietimą:

1. Kaip yra gaunamas pranešimas apie eismo įvykį (visi galimi atvejai)?
2. Kas ir kaip perduoda pranešimą apie eismo įvykį pareigūnams, kurie vyks į įvykio vietą?
3. Kaip perduodami nurodymai pareigūnams, kurie vyks į įvykio vietą, kai yra gaunamas pranešimas iš BPC apie eismo įvykį?
4. Kaip perduodami nurodymai pareigūnams, kai gaunamas iškvietimas tiesiogiai (ne iš BPC), tai yra pareigūnai patys pastebi eismo įvykį ar informaciją apie įvykį gauna iš kitur?
5. Ar bet kurie patruliuojantys pareigūnai, gavę iškvietimą ar patys pastebėję eismo įvykį, gali pradėti dirbti eismo įvykio vietoje?
6. Ar gali į eismo įvykio vietą atvykę pareigūnai nepradėti darbo ir iškviešti kitus pareigūnus, kurie atliktų šį procesą? Kokioms aplinkybėms esant tai įvyksta?

Procesai atvykus į eismo įvykio vietą:

7. Kas vadovauja ir paskirsto darbus/užduotis policijos pareigūnams eismo įvykio vietoje?
8. Kokios yra esminės policijos pareigūnų užduotys ir atliekami veiksmai/darbai eismo įvykio vietoje?
9. Kokioms aplinkybėms esant į eismo įvykio vietą atvykę patruliai nusprendžia, kad jiems bus reikalingos gausesnės pajėgos? Kaip ši informacija perduodama kitiems pareigūnams?
10. Kaip vyksta bendradarbiavimas su kitomis tarnybomis (ugniagesiai gelbėtojai, greitąja medicinos pagalba, kelių priežiūros tarnybomis ir kt.)? Kas ir kaip jiems perduoda informaciją apie eismo įvykį ir reikalingą pagalbą?
11. Kas vadovauja skirtingoms tarnyboms eismo įvykio vietoje? Kaip atliekama komunikacija ir darbų koordinacija tarp skirtingų tarnybų pareigūnų ir vadovaujančių asmenų, dirbančių eismo įvykio vietoje?
12. Jei yra apgadintų pastatų, kelio infrastruktūros ar kitų objektų, kaip yra perduodama informacija pastato ar kelio savininkui?

13. Ar patys pareigūnai atlieka pradinį gelbėjimo darbus (gelbėja žmones iš transporto priemonių, turimomis priemonėmis gesina galimus gaisro židinius, suteikia nukentėjusiesiems medicininę pagalbą ir kt.)?

Procesai eismo įvykio vietoje:

14. Kaip yra atliekamas eismo įvykio padarinių šalinimas, kokios atliekamos užduotys ir darbai yra policijos pareigūnų kompetencijoje po eismo įvykio?
15. Kas užtikrina, kad eismo įvykyje apgadintos transporto priemonės, jų detalės, kroviniai priekabos, apgadinti kelio infrastruktūros objektai ir kita bus patraukiami nuo važiuojamosios kelio dalies?
16. Kokie yra eismo įvykio padarinių šalinimo procesai, kai įvyksta eismo įvykis su laukiniais ar naminiais gyvūnais?
17. Ar į šalikelę nuo važiuojamosios kelio dalies patraukta transporto priemonė, gyvūnas ar kitas objektas laikomas pašalintu?
18. Kas pasirūpina, kad apgadintos transporto priemonės būtų išgabentos iš įvykio vietos? Kur jos yra gabenamos?
19. Kaip yra atliekamas krovinio šalinimas iš įvykio vietos?
20. Jeigu krovinys pavojingas (deguis, sprogus) arba jam reikalingos ypatingos transportavimo sąlygos, kas ir kaip atlieka tokio krovinio neutralizavimą, pašalinimą ar tolimesnį transportavimą?
21. Jeigu eismo įvykyje dalyvavusi transporto priemonė sugadinta, tačiau krovinys yra nepažeistas, kas ir kaip atlieka jo transportavimą ar išgabenimą iš įvykio vietos?
22. Kaip yra informuojamas transporto priemonės, priekabos ar krovinio savininkas apie su jo turtu susijusį eismo įvykį?

2.2. Policijos atstovų apklausos rezultatai

Atlikus policijos atstovų apklausą nustatyta, kad visose apskrityse policijos patrulių veikla ir darbas reaguojant, vykstant ir atvykus į eismo įvykio vietą yra iš esmės panašus. Kadangi Lietuvos Respublikoje veikia unifikuota pranešimų sistema, dažniausiai policijos pareigūnai pranešimus apie eismo įvykius gauna iš BPC. Taip pat apie pastebėtus eismo įvykius praneša patys pareigūnai, kurie atlieka patruliavimo veiklą pagal iš anksto numatytus maršrutus. Žymiai retesni yra atvejai, kuomet apie eismo įvykius praneša gydymo įstaigos, į kurias kreipiasi nukentėję asmenys. Tokiais atvejais eismo įvykis jau būna įvykęs, draudimo kompanijose dažniausiai informintas kaip techninis ir tik gavę duomenis apie galimai nukentėjusius asmenis policijos tyrėjai pradeda tyrimus ir perkvalifikuoja šiuos eismo įvykius kaip įskaitinius. Retais atvejais apie eismo įvykius pranešama per E-Policija internetinį puslapį arba pats asmuo, atėjęs į policijos komisariatą parašo pareiškimą dėl eismo įvykio.

Gavęs informacija apie eismo įvykį, komisariato operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas šį įvykį registruoja policijos registruojamų įvykių registre (PRĮR) ir radijo ryšiu perduoda informaciją arčiausiai esantiems patruliuojantiems pareigūnams. Kartu su apytiksle eismo įvykio vieta, taip pat perduodama kuo daugiau informacijos – eismo įvykyje dalyvavusių transporto priemonių kiekis, galimai sužalotų asmenų kiekis, kita aktuali informacija, pagal kurią priskiriamas reagavimo lygmuo. Operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas iš gaunamos informacijos sprendžia ar

reikalingas didesnis policijos pajėgų kiekis eismo įvykio vietoje, taip pat, jei yra poreikis, praneša Bendrojo pagalbos centro (BPC) operatoriui apie eismo įvykį ir reikalingą kitų tarnybų pagalbą.

Atvykę į eismo įvykio vietą, policijos pareigūnai tikslina ir perduoda informaciją radijo ryšiu operatyvaus valdymo padalinio pareigūnui apie esamą situaciją ir gelbėtojų, medikų, kelio prižiūrėtojo ar kitų atsakingų įmonių reikalingumą. Po to atliekami veiksmai priklauso nuo situacijos masto ir sudėtingumo. Policijos patruliai, pagal kompetenciją, gali suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems asmenis, tačiau įvertina ar jų veiksmai dar labiau nepablogins situacijos. Tuomet pareigūnai imasi eismo įvykio vietos apsaugos ir aptvėrimo, eismo reguliavimo siekiant užtikrinti eismo saugumą.

Policijos pareigūnams eismo įvykio vietoje vadovauja pirmojo atvykusio patrulio vyresnysis pareigūnas iki atvykstant tiesiogiai už eismo įvykio tyrimą atsakingam pareigūnui, tyrėjui. Jeigu į eismo įvykio vietą atvyksta ugniagesiai gelbėtojai ir vaduoja žmones ar likviduoja susidariusią gamtą ir aplinkai pavojingą situaciją, vadovavimą visų tarnybų darbuotojams perima Gelbėjimų darbų vadas, kuris yra ir gelbėtojų vadas eismo įvykio vietoje. Kai prispausti žmonės yra išlaisvinti ir perduoti medikams, pavojus aplinkai neutralizuotas, vadovavimas eismo įvykio vietoje perduodamas policijos tyrėjui, kuris telkia visas pajėgas, renka įkalčius ir eismo įvykio informaciją, taip pat duoda leidimą pradėti eismo įvykio vietos tvarkymą, detalių, nuolaužų, krovinio ar transporto priemonių šalinimą nuo važiuojamosios dalies. Apklausus policijos atstovus išsiaiškinta, kad pasitaiko vienetinių atvejų, kuomet eismo įvykio vietos tvarkymo darbai pradedami be policijos tyrėjo leidimo, dar nesurinkus duomenų. Taip pašalinami įkalčiai, iš kurių vėliau būtų galima nustatyti eismo įvykio priežastį. Tokie, nors ir reti, atvejai pasitaiko dėl prastos komunikacijos tarp skirtingų institucijų, policijos pareigūnų ir ugniagesių gelbėtojų, nesusikalbėjimo eismo įvykio vietoje.

Jei eismo įvykis įvyko su laukiniais ar naminiais gyvūnais, nukentėjusių žmonių nėra, policijos pareigūnai į tokius eismo įvykius nevykta, tačiau operacinio valdymo padalinio pareigūnas ar BPC operatorius padeda eismo įvykio dalyviams susisiekti su to medžioklės ploto vienetu, kuriame įvyko eismo įvykis, valdytojo atstovais. Atvykę medžioklės ploto vienetu valdytojo atstovai patys organizuoja gyvūno pašalinimą ir kelio važiuojamosios dalies sutvarkymą.

Tuo pačiu metu, kai eismo įvykio vietoje dirba policijos, ugniagesių gelbėtojų ir medikų pajėgos, policijos operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas ieško ir kontaktuoja su transporto priemonės ar krovinio savininku. Transporto priemonės ar krovinio savininkui pranešama apie jo turto sugadinimą eismo įvykio metu ir perduodama atsakomybė pašalinti apgadintą transporto priemonę ar pabirusį krovinį iš eismo įvykio vietos. Jei greitai ir operatyviai neįmanoma susisiekti su savininku, policijos pareigūnai, dirbantys eismo įvykio vietoje, stengiasi apgadintas priemones iš eismo įvykio pašalinti, išskietę specialias gabenimo priemones, o vėliau, nustačius transporto priemonės, krovinio savininką, jam perduodama informacija apie išgabentą turtą. Skirtingose apskrityse, savivaldybės ar policijos komisariatai turi pasirašę bendradarbiavimo sutartis su šias transporto priemonių gabenimo paslaugas atliekančiomis privačiomis įmonėmis. Priklausomai nuo to, ar apgadinta transporto priemonė bus reikalinga tolimesniame policijos tyrime, ji ar krovinys yra gabenami į policijos saugomą aikštelę, jei apskrities komisariatas tokią turi. Kitais atvejais, apgadintas turtas gabenamas į paslaugą teikiančios įmonės aikštelę ir saugomas, kol jį atsiima savininkas. Pranešus savininkui, policijos pareigūnai jo laukia eismo įvykio vietoje, saugodami jo turtą ir jam atvykus, perduoda atsakomybę dėl turto pašalinimo iš eismo įvykio vietos.

Apie eismo įvykį operatyvaus valdymo padalinio pareigūnas praneša ir kelio savininkui bei kelio priežiūrą atliekančiam įmonei. Jei eismo įvykis įvyko miesto teritorijoje, pranešama įmonei, kuri atlieka gatvių priežiūrą mieste pagal su savivaldybe pasirašytą sutartį. Jei eismo įvykis įvyko

ne miesto teritorijoje, pranešama valstybinės įmonės „Kelių priežiūra“ regioniniams atstovams. Dalis policijos atstovų nurodė, kad kelių priežiūrą atliekančios įmonės reaguoja ir padeda reguliuoti eismą ar sutvarkyti eismo įvykio vietą tik darbo dienomis ir darbo valandomis. Jei eismo įvykiai nutinka ne darbo metu, naktį, švenčių dienomis, kelių priežiūros įmonės atvyksta tik kitą darbo dieną. Policijos atstovai nurodė, kad dažnu atveju, jiems labai padėtų kelių priežiūros įmonių greita ir operatyvi pagalba, ypač kai reikalinga reguliuoti eismą ar skubiai šalinti nuolaužas, pabirusius krovinius nuo važiuojamosios kelio dangos.

2.3. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovų apklausa

Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovams pateikti klausimai:

Procesai tik gavus iškvietimą:

1. Kaip yra gaunamas pranešimas apie eismo įvykį (visi galimi atvejai)?
2. Kas ir kaip perduoda pranešimą apie eismo įvykį ugniagesiams gelbėtojams, kurie vyks į įvykio vietą?
3. Kaip perduodami nurodymai gelbėtojams, kurie vyks į įvykio vietą, kai yra gaunamas pranešimas iš BPC apie eismo įvykį?
4. Kaip perduodami nurodymai gelbėtojams, kai gaunamas iškvietimas tiesiogiai (ne iš BPC), tai yra pareigūnai patys pastebi eismo įvykį ar informaciją apie įvykį gauna iš kitur?
5. Kuriems reagavimo lygmenims yra priskiriami eismo įvykiai? Kokioms aplinkybėms esant į eismo įvykius reaguojama skirtingais lygmenimis?
6. Kada ir kaip ugniagesiams gelbėtojams reaguojantiems į iškvietimą perduodami nurodymai nebevykti į įvykio vietą?
7. Ar gali į eismo įvykio vietą atvykę ugniagesiai gelbėtojai nepradėti gelbėjimo darbų ir iškviešti kitus gelbėtojus, kurie atliktų šį procesą? Kokioms aplinkybėms esant tai įvyksta?

Procesai atvykus į eismo įvykio vietą:

8. Kas vadovauja ir paskirsto darbus/užduotis ugniagesiams gelbėtojams eismo įvykio vietoje?
9. Kokios yra esminės ugniagesių gelbėtojų užduotys ir atliekami veiksmai/darbai eismo įvykio vietoje?
10. Kokioms aplinkybėms esant į eismo įvykio vietą atvykę gelbėtojai nusprendžia, kad jiems bus reikalingos gausesnės pajėgos? Kaip ši informacija perduodama kitiems gelbėtojams, ir/ar kitoms tarnyboms?
11. Kaip vyksta bendradarbiavimas su kitomis tarnybomis (policijos pareigūnai, greitoji medicinos pagalba, kelių priežiūros tarnybos ir kt.)? Kas ir kaip jiems perduoda informaciją apie eismo įvykį ir reikalingą pagalbą?
12. Kas vadovauja skirtingoms tarnyboms eismo įvykio vietoje? Kaip atliekama komunikacija ir darbų koordinacija tarp skirtingų tarnybų pareigūnų ir vadovaujančių asmenų dirbančių eismo įvykio vietoje?
13. Esant kokioms aplinkybėmis yra įrengiamas gelbėjimo darbų Štabas?
14. Kokie vadovavimo ir gelbėjimo darbų procesai vyksta gelbėjimo darbų Štabe? Ar gali kitų tarnybų vadovaujantys pareigūnai eismo įvykio vietoje būti gelbėjimo darbų vadovu?

15. Ar gelbėjimo darbų vadovas yra ir Štabo vadovas? Kada ir kaip vyksta vadovavimo perėmimas? Ar tai būtina procedūra?
16. Ar Štabo vadovu gali būt ne PGT pareigūnas? Kokioms aplinkybėms esant Štabui gali vadovauti kitų tarnybų pareigūnai?
17. Jei yra apgadintų pastatų, kelio infrastruktūros ar kitų objektų, kaip yra perduodama informacija pastato ar kelio savininkui?

Procesai eismo įvykio vietoje:

18. Kaip yra atliekamas eismo įvykio padarinių šalinimas, kokios atliekamos užduotys ir darbai yra ugniagesių gelbėtojų kompetencijoje po eismo įvykio?
19. Kas užtikrina, kad eismo įvykyje apgadintos transporto priemonės, jų detalės, kroviniai priekabos, apgadinti kelio infrastruktūros objektai ir kita bus patraukiami nuo važiuojamosios kelio dalies?
20. Kokie yra eismo įvykio padarinių šalinimo procesai, kai įvyksta eismo įvykis su laukiniais ar naminiais gyvūnais?
21. Ar į šalikelę nuo važiuojamosios kelio dalies patraukta transporto priemonė, gyvūnas ar kitas objektas laikomas pašalintu?
22. Kas pasirūpina, kad apgadintos transporto priemonės būtų išgabentos iš įvykio vietos? Kur jos yra gabenamos?
23. Kaip yra atliekamas krovinio šalinimas iš įvykio vietos?
24. Jeigu krovinys pavojingas (degus, sprogus) arba jam reikalingos ypatingos transportavimo sąlygos, kas ir kaip atlieką tokio krovinio neutralizavimą, pašalinimą ar tolimesnį transportavimą?
25. Jeigu eismo įvykyje dalyvavusi transporto priemonė sugadinta, tačiau krovinys yra nepažeistas, kas ir kaip atlieka jo transportavimą ar išgabenimą iš įvykio vietos?
26. Kaip yra informuojamas transporto priemonės, priekabos ar krovinio savininkas apie su jo turtu susijusį eismo įvykį?

Gelbėjimo darbų planavimo procesai:

27. Kiek savivaldybės, seniūnijos padeda rengiant gelbėjimo planus, vykdant gelbėtojų veiklą?
28. Ar skirtingi PGT departamentai skirtinguose administraciniuose vienetuose turi skirtingus likvidavimo planus?
29. Ar yra bendradarbiaujama su kitomis atsakingomis tarnybomis (policija, greitosios medicinos pagalbos stotys ir kitos) rengiant ir vykdant likvidavimo planus?
30. Ar yra sudaromos bendradarbiavimo sutartys su kitomis atsakingomis tarnybomis? Kokios gelbėtojų kompetencijos jose numatomos? Kas ir kaip jas rengia bei tvirtina? Kokiu mastu sudaromos šios sutartys (administraciniuose ar teritoriniuose vienetuose ar kitaip)? Ar gali šios sutartys skirtis skirtinguose administraciniuose (ar teritoriniuose) vienetuose?

2.4. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovų apklausos rezultatai

Atlikus ugniagesių gelbėtojų apklausą nustatyta, kad visose apskrityse, pagal profesionalumo lygį ir kompetencijas, gelbėtojų veikla eismo įvykio metu yra panaši. Visus pranešimus apie eismo įvykius ugniagesiai gelbėtojai gauna iš BPC. BPC per radijo ryšio priemones aliarmojuoja

priešgaisrines pajėgas, esančias arčiausiai eismo įvykio vietos, nurodo reagavimo lygį. Gelbėtojams vykstant į eismo įvykio vietą, vykstančių pajėgų vadas nuolat kontaktuoja su BPC operatoriumi radijo ryšiu ir sprendžia apie papildomų pajėgų ar specialiųjų priemonių reikalingumą. Itin retais atvejais, gelbėtojai, vykstantys į įvykio vietą, patys pastebi kitą įvykį, kuriame būtų reikalinga jų pagalba ir apie tai taip pat praneša BPC operatoriui, kuris telkia kitas pajėgas.

Gelbėtojams, atvykus į įvykio vietą, pirmiausiai yra atliekama žvalgyba. Žvalgybos metu nustatomas pavojaus žmonių gyvybei, gamtai, aplinkai ir turtui mastas, ši informacija tikslinama ir perduodama radijo ryšiu BPC operatoriui. Jei yra reikalinga speciali įranga, o pirmieji atvykę gelbėtojai jos neturi, įrangos reikalingumas pranešamas BPC operatoriui, kuris organizuoja pajėgas, turinčias reikalingą įrangą.

Gelbėjimo darbams vadovauja Gelbėjimo darbų vadas, kuris yra ir ugniagesių gelbėtojų vadas įvykio vietoje. Tai aukščiausia operacinio vadovavimo teisę turintis pareigūnas. Pirminis gelbėtojų tikslas eismo įvykio vietoje – prispaustų žmonių gelbėjimas ir gyvybės išsaugojimas. Išvadavę prispaustus žmones, gelbėtojai juos perduoda greitosios medicinos pagalbos medikams, kurie perėmę nukentėjusiuosius, juos skubiai gabena į gydymo įstaigas. Kol vyksta žmonių vadavimas, medikai gali patarti kaip atlikti gelbėjimą, ypač tais atvejais, kai įtariamas stuburo, galvos smegenų ar centrinės nervų sistemos pažeidimai. Ši informacija ypač naudinga siekiant dar labiau nepakenkti nukentėjusiems asmenims.

Eismo įvykiui pasiekus tam tikrus kriterijus, numatytus „Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamų gaisrų gesinimo ir kitų gelbėjimo darbų organizavimo nuostatų“ 77 punkte, gali būti įkuriamas gelbėjimo darbų štabas. Štabe sutelkiamos visų eismo įvykio vietoje dirbančių tarnybų pajėgos. Gelbėjimo darbų vadas skiria štabo vadą, per kurį perduoda nurodymus visų kitų pajėgų vadams ir atstovams.

Kita funkcija, kurią atlieka ugniagesiai gelbėtojai, tai teršalų, pavojingų detalių, krovinių lokalizavimas ir neutralizavimas. Daugumos apskričių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos stočių turi cheminių priemonių, skirtų teršalų surinkimui ir lokalizavimui, kamšalų bakų užkimšimui, taip pat statinių tepalams, kurui ar kitiems skystiems taršalams surinkti. Chemines priemones perka savivaldybės, tačiau šios priemonės yra skirtos padariniams likviduoti tik savivaldybių teritorijoje. Ugniagesių gelbėtojų atstovai nurodė, kad pasitaiko atvejų, kuomet šias chemines priemones tenka naudoti ne savivaldybių teritorijose. Tuomet tenka bendrauti su tos vietovės kelių priežiūros įmone ar savivaldybe, dėl sunaudotų priemonių kaštų padengimo ir priemonės kiekio atnaujinimo.

Jei įvyko eismo įvykis su gyvūnais, ugniagesiai gelbėtojai yra kviečiami kai yra prispaustų žmonių. Ypač retais atvejais gelbėtojams yra tekę vykti į tokį eismo įvykį tam, kad padėtų medžioklės ploto vieneto valdytojo atstovams patraukti kritusį stambų gyvūną nuo važiuojamosios dalies ir nuplauti kelią. Paskui gyvūnu rūpinasi medžioklės ploto vieneto arba Regiono aplinkos apsaugos departamento atstovai.

Eismo įvykio vietoje, kuomet žmonės yra išlaisvinti ir perduoti medikams, o pavojų keliantys teršalai, detalės neutralizuotos, ugniagesiai gelbėtojai, koordinuodami veiksmus su policijos tyrėju, pradeda eismo įvykio padarinių šalinimą nuo važiuojamosios dalies. Esant galimybei, naudodami savo transporto priemones, traukia eismo įvykio metu sugadintus automobilius, priekabas nuo važiuojamosios kelio dalies, surenka panaudotas chemines priemones teršalų neutralizavimui, nuplauna kelio dangą. Taip pat šalina ant kelio važiuojamosios dalies užkritusius medžius, elektros stulpus, kitas kliūtis. Dalis apklaustų atstovų nurodė, kad dažniais atvejais ugniagesiams gelbėtojams tenka daryti ne tik savo tiesioginius ir pagrindinius darbus, bet ir atlikti kelio priežiūrėtojų funkcijas, ypač kai eismo įvykiai įvyksta tamsiu paros metu ar švenčių dienomis. Dėl to nukenčia pagalbos

suteikimas kitose vietose, kur reikalinga ugniagesių pagalba gesinant gaisrus, ar reaguojant į kitus eismo įvykius.

Ugniagesiai gelbėtojai, kartu su policija, medikais organizuoja įvairių scenarijų pratybas, bendradarbiavimo mokymus, siekdami gerinti tarpusavio bendradarbiavimą įvairiuose įvykiuose. Taip pat šios tarnybos kartu kuria specialius įvykių likvidavimo planus, siekdami užtikrinti geriausią reagavimą ir suteikiamą pagalbą nukentėjusiesiems.

2.5. Kelių priežiūrą atliekančių įmonių apklausa

Kelių priežiūros atstovams pateikti klausimai:

Procesai tik gavus iškvietimą:

1. Kaip yra gaunamas pranešimas apie eismo įvykį (visi galimi atvejai)?
2. Kas ir kaip perduoda pranešimą apie eismo įvykį darbuotojams, kurie vyks į įvykio vietą?

Procesai atvykus į eismo įvykio vietą:

3. Kas vadovauja ir paskirsto darbus/užduotis kelio prižiūrėtojams eismo įvykio vietoje?
4. Kokios yra esminės kelio prižiūrėtojų užduotys ir atliekami veiksmai/darbai eismo įvykio vietoje?
5. Kaip vyksta bendradarbiavimas su kitomis tarnybomis (policijos pareigūnai, ugniagesiai gelbėtojai, greitoji medicinos pagalba ir kt.)?

Procesai eismo įvykio vietoje:

6. Kaip yra atliekamas eismo įvykio padarinių šalinimas, kokios atliekamos užduotys ir darbai yra kelio prižiūrėtojų kompetencijoje po eismo įvykio?
7. Kas užtikrina, kad eismo įvykyje apgadintos transporto priemonės, jų detalės, kroviniai priekabos, apgadinti kelio infrastruktūros objektai ir kita bus patraukiami nuo važiuojamosios kelio dalies?
8. Kokie yra eismo įvykio padarinių šalinimo procesai, kai įvyksta eismo įvykis su laukiniais ar naminiais gyvūnais?
9. Ar į šalikelę nuo važiuojamosios kelio dalies patraukta transporto priemonė, gyvūnas ar kitas objektas laikomas pašalintu?
10. Kas pasirūpina, kad apgadintos transporto priemonės būtų išgabentos iš įvykio vietos? Kur jos yra gabenamos?
11. Kaip yra atliekamas krovinio šalinimas iš įvykio vietos?
12. Jeigu krovinys pavojingas (degus, sprogus) arba jam reikalingos ypatingos transportavimo sąlygos, kas ir kaip atliekama tokio krovinio neutralizavimą, pašalinimą ar tolimesnį transportavimą?
13. Jeigu eismo įvykyje dalyvavusi transporto priemonė sugadinta, tačiau krovinys yra nepažeistas, kas ir kaip atlieka jo transportavimą ar išgabėtimą iš įvykio vietos?

2.6. Kelių priežiūrą atliekančių įmonių apklausos rezultatai

Atlikus valstybinės reikšmės kelių priežiūrą vykdančios valstybinės įmonės „Kelių priežiūra“ regioninių padalinių apklausą nustatyta, kad į eismo įvykio vietą tvarkytojai vyksta tada, kai jų pagalbos prašo policija arba praneša apie šalikelėje paliktas kliūtis, atsiradusias po eismo įvykio. Pasitaiko atvejų, kad vairuotojai, pastebėję kliūtį kelyje ar šalikelėje, praneša BPC, kuris informaciją perduoda Eismo informacijos centrui, iš kurio jau ateina pranešimas kelio prižiūrėtojams. Kelių priežiūros vykdytojų dažniausiai nurodyta problema buvo konkrečios informacijos gaunamame pranešime trūkumas. Ne visada yra aišku, kokia pagalba reikalinga, o atvykus į įvykio vietą, atsiranda tam tikros įrangos, tokios kaip kelio ženklai, gairės ar kt., trūkumas.

Į eismo įvykio vietą atvykę kelio priežiūrą atliekantys darbuotojai padeda policijos pareigūnams reguliuoti eismą, pastato laikinus kelio ženklus, taip pat aptveria eismo įvykio vietą, kol joje vykdomi gelbėjimo darbai. Gavę pranešimą ne darbo metu, esant galimybei ir ištekliams, reaguoja, tačiau dažniausiai eismo įvykio padarinių šalinimas ir vietovės sutvarkymas yra atliekamas kitą darbo dieną, darbo metu.

3. Realus įvykio stebėjimas

Dėl galimybės stebėti procesus eismo įvykių vietose buvo kreiptasi į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą. Buvo sutarta, kad gavus iškvietimą į eismo įvykį, į kurį vyktų Kauno mieste, Nemuno g. esanti gelbėjimo komanda, taip pat būtų pranešta ir VŠĮ Kelių ir transporto tyrimo instituto tyrėjui, kuris galėtų nuvykti į eismo įvykio vietą ir stebėti joje vykstančius procesus.

Stebėtas eismo įvykis įvyko 2017 metų lapkričio 27 dieną, Kaune. Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba gavo pranešimą iš policijos pareigūnų, kad po eismo įvykio iš automobilio rūksta dūmai. Atvykus į vietą, policijos pareigūnai jau reguliavo eismą ir rinko įkalčius. Ugniagesių gelbėtojų pareigūnai atjungė automobilio akumuliatorių, sustabdė eksploatacinių skysčių pratekėjimą. Atvykus techninės pagalbos specialiajam transportui, eismo įvykyje apgadinta transporto priemonė buvo pakrauta ant gabenimo platformos. Pašalinus automobilį ir atlaisvinus važiuojamąją dalį, iš eismo įvykio vietos išvyko ir policijos patruliai. Ugniagesių gelbėtojų pareigūnai sušlavė automobilio nuolaužas, nuplovė kelio dangą.

Išvados

1. Tyrimo metu buvo atlikta Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų apžvalga, kurie reglamentuoja specialiųjų tarnybų, kelio priežiūrą vykdančių įmonių veiklą eismo įvykių pasekmių likvidavimo srityje.
2. Tyrimo metu buvo vykdyta 10-ies Lietuvos apskričių Vyriausiųjų policijos komisariatų, Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos bei Valstybės įmonės „Kelių priežiūra“ regioninių padalinių atstovų apklausa. Apklauso klausimai buvo pateikiami žodžiu, siekiant išsiaiškinti esamą situaciją atliekant gelbėjimo darbus ir eismo įvykio padarinių šalinimo procesus.
3. Atlikus tyrimą nustatyta, kad dažniausiai eismo įvykio vietos sutvarkymas vyksta sklandžiai, bet yra trūkumų, dėl kurių specialiosioms tarnyboms tenka atlikti papildomus, jiems nepriklausančius darbus:
 - 1) Eismo įvykiui nutikus ne darbo metu, į įvykio vietą kelių priežiūrą vykdančios įmonės darbuotojai dažniausiai atvyksta tik kitą darbo dieną sutvarkyti padarinių. Eismo įvykio vietoje dirbančių specialiųjų tarnybų pareigūnai (policininkai, gelbėtojai) yra priversti atlikti ne tik savo tiesiogines užduotis, bet ir kelių priežiūros darbus, tvarkydami eismo įvykio vietą. Taip gaišamas specialiųjų tarnybų laikas, prastėja reagavimas į kitus įvykius.
 - 2) Policijos pareigūnai saugo sugadintas transporto priemones ar krovinius iki atvykstant jų savininkui. Jei savininko greitai rasti nepavyksta ar dėl kokių nors priežasčių jis neatvyksta į eismo įvykio vietą, policijos pareigūnai organizuoja transporto priemonės ar krovinio gabenimą į policijos aikštelę. Dėl savininko atsakomybės neprisiėmimo, policijos pareigūnai švaisto laiką laukdami eismo įvykio vietoje.
 - 3) Cheminės priemonės, kurios yra skirtos teršalų surinkimui ir lokalizavimui, yra perkamos savivaldybių ir skirtos tik tų savivaldybių teritorijose nutikusių eismo įvykių padarinių likvidavimui. Jei eismo įvykis nutinka ne savivaldybės teritorijoje, atskirų cheminių priemonių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnai neturi, ir jiems tenka naudoti savivaldybių nupirktais medžiagas. Dėl to ugniagesiams gelbėtojams vėliau tenka prašyti cheminių medžiagų kiekio atnaujinimo, o atsiradus kiekio trūkumui, gelbėtojai neturi su kuo lokalizuoti teršalų.

Literatūros sąrašas

1. Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymas Nr. 5-V-673 „Policijos patrulių veiklos instrukcija“. Galiojanti redakcija: 2015-11-06.
2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-280 „Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamų gaisrų gesinimo ir kitų gelbėjimo darbų organizavimo nuostatai“. Galiojanti redakcija: 2017-06-02.
3. MIMMS. Major Incident Medical Management and Support. The Practical approach at the Scene. Second edition. BMJ books, 2002.
4. GMP Metodika. Kaip veikti ekstremaliųjų sveikatai situacijų atvejais sveikatos priežiūros įstaigoms pagal MIMMS tarptautinio pasirengimo ir pagalbos teikimo standartus. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremaliųjų sveikatai situacijų centras, 2013.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Kelių priežiūros tvarkos aprašas“. Galiojanti redakcija: 2017-03-28.
6. Lietuvos Respublikos Civilinės saugos įstatymas. Galiojanti redakcija 2017-11-01.